

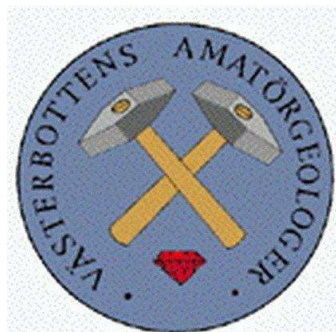
AC-GEOLOGEN

NUMMER 55 MAJ 2019

TIDNINGEN FÖR VÄSTERBOTTENS AMATÖRGEOLOGER

FÖRENINGEN FÖR MINERAL- OCH GEOLOGIINTRESSERADE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

OM FÖRENINGEN OCH STYRELSEN	sid 3
AKTIVITETSKALENDER	sid 5
ORDFÖRANDES RUTA	sid 6
VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018	sid 6
ÅRSMÖTESPROTOKOLL 2019	sid 8
ANDERS BERNTORP: 50 ÅR I VÄRLDENS GRUVINDUSTRI	sid 11
ANDERS BRUNDIN: PATAGONIENS GEOLOGI	sid 18
FÄLTSPAT FÖR NYBÖRJARE (DEL 2)	sid 21
PÅ TAL OM VULKANER LITE OM VULKANORDENS ETYMOLOGI	sid 27
VAD ÄR EN BUBNOFF?	Sid 31

Omslagsbilden: Jättegryta i döda fallet vid Ragunda.

Foto: Lars Møller Jensen, bilden är bearbetad av Leif Alperud.

FÖRENINGENS MÅLSÄTTNING OCH HISTORIK:

Västerbottens Amatörgeologer är en ideell förening för alla med intresse för mineral, geologi och stenslipning. Föreningen bildades 1982.

Föreningen skall verka för att geologisk intressanta lokaler vårdas och skyddas i kultur- och naturhistorisk hänseende.

MEDLEMSAVGIFT per kalenderår:

Enskild medlem: 150:- Kr Familj: 200:- Kr Ungdom under 22: 75:-Kr.

Betala till plusgiro **56 78 39-6**. Ange namn, adress, telefon OCH VIKTIGT: En förutsättning för att få tidningen AC-geologen och information är att du även anger din e-postadress på inbetalningskortet eller på annat sätt.

FÖRENINGENS TIDNING: AC-GEOLOGEN utkommer två gånger årligt ca. 5 maj och 25 november, deadline 1 mars och 1 oktober.

Ansvarig utgivare är ordförande Jan Nilsson.

DU är MYCKET välkommen att skriva artiklar till tidningen. Kontakta en av oss i redaktionskommittén eller på e-post: acgeologen@gmail.com

Daniel Viström, Anders Iacobæus, Leif Alperud eller Lars Møller Jensen.

UTFLYKTER: anmälan görs till kontaktpersonen **senast 7 dagar innan**.

En liten deltagarkostnad kan tas ut på utflykter. Vid samåkning erlägger medresande 6:-/ mil eller efter överenskommelse med bilägaren.

MÅNADSMÖTEN med föredrag eller studiebesök hålls i regel den sista torsdagen i månaden. Fika på möten kostar 25:-, kontant eller SWISH.

Månadsmöten är kulturarrangemang i samarbete med studieförbundet NBV.

AKTIVITETSKALENDER FÖR SOMMAR OCH HÖST 2019

Torsdag 23 maj 2019, klockan 19.00 samåkning från lokalen:

Kvällsutflykt till Rödberget och Trollberget. Torbjörn Jonsson guidar.

Fredag 29 juni - måndag 1 juli:

Sommarresa till Malå med omnejd.

Vi besöker gamla gruvor och fyndigheter i Skelleftefältet.

Information Lars Møller Jensen 070-5090204.

Lördag 10 augusti 2019, klockan 10.00 vid Konsum i Bjurholm:

Guldvaskning med Leif Alperud telefon 073-8057973.

Lördag 14 september 2019, klockan 11-15 i lokalen:

Geologins dag

Information Lars Møller Jensen 070-5090204.

Söndag 15 september 2019, klockan 9.00 samåkning från lokalen:

Utflykt till Ekträsk stenbrott.

Från Q-star Störvägen i Vindelns klockan 10.00.

Information Leif Alperud telefon 073-8057973

Torsdag 26 september 2019, klockan 19.00 i lokalen:

Sommarens fynd, ta med vad du har hittat,

resegruppen berättar om sommarresan.

Torsdag 24 oktober 2019, klockan 19.00 i lokalen:

Föredrag om Norra Kärr av Gianna Ragagnin

Torsdag 28 november 2019, klockan 19.00 i lokalen:

Föredrag av Rolf Jonsson.

Hur använder Bolidens geologer geologi i sitt vardagliga arbete med prospektering och gruvbrytning.

Boliden's historia, en händelserik resa, ur geologens perspektiv.

Torsdag 12 december 2019, klockan 19.00 i lokalen:

Traditionellt Luciafirande med gröt och tipspromenad.

Leif Alperud visar bildspel.

ORDFÖRANDENS RUTA

Tack för ett år med många förtjänstfulla insatser. Jag gör en kort sammanfattning.

Våra månadsmöten har varit välbesökta och uppskattade med intressanta föreläsningar.

Kursverksamheten har varit mycket ambitiöst upplagd, givande och har bidragit med inkomster till föreningen.

Våra välplanerade utflykter har lockat många deltagare.

Redaktionskommittén och artikelförfattarna har gjort AC-Geologen till en läsvärd tidning.

Antalet betalande medlemmar har minskat. Styrelsen tar gärna emot förslag till åtgärder som kan vända den utvecklingen.

Jan

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Styrelsen har under året bestått av

ordförande Jan Nilsson

viceordförande Helene Rehnfors

sekreterare Lars Møller Jensen

kassör Leif Alperud

styrelseledamöter Karin Holmberg, Christina Ström, Anders Iacobæus

suppleanter Daniel Viström, Gianna Ragagnin

Styrelsen har under året haft 5 protokollförda styrelsemöten.

Den lokal som vi delar med Tupperware fungerar mycket bra som mötes- och kurslokal. Organisationen av vår stensamling har fortsatt under året under ledning av Lars Møller Jensen.

Kurser under året: Tre slipkurser, Helene Rehnfors.

Magmatiska bergarter, Lars Möller Jensen.

Grundkurs i mineralogi startade under hösten fortsätter under våren 2019, Gianna Ragagnin.

Sommarresa 2018 till Bergslagen var välplanerad med vackert väder och många intressanta platser besöktes.

Under året har 8 välbesökta månadsmöten samt årsmöte hållits.

Teman för månadsmötena har varit:

Jordbävningar och vulkanism i Italien, Gianna Ragagnin.

Varför är metamorfa bergarter intressanta?, Lars Møller Jensen.

Gruväventyr i Bjurholmstrakten på 50- och 60talet, Anders Lindqvist

Besök i Sörböle, i Giannas stuga. Stenletning på stranden, föreläsning om stenar längs havet.

Resegruppen från Bergslagen visade och berättade om resan.

Patagonien - reseberättelse med vackra bilder, Anders Brundin.

Vad man kan se på stjärnhimlen, Daniel Viström.

Traditionell Luciafest. Lilian visade bilder och berättade om Azorerna.

Utflykter: Återträff för deltagare i bergslagsresan, hos Britt Andersson i Vindeln.

Guldvaskning i Öreälven, Leif Alperud.

Utflykt till höga kusten, Torbjörn Jonsson.

Geologins Dag i Balfors. Byaföreningen stod för ett trevligt arrangemang i bygdegården med mycket gott fika.

Anders Lindqvist berättade om historiska gruvhål och brytningar i närheten av Bjurholm. Ca 30 deltog. Därefter utflykt till Ytterklippen.

Styrelsen/Jan Nilsson